

angbatasngdiyos.org

Apendise 8i: Ang Krus at ang Templo

Ang pahinang ito ay bahagi ng isang serye na nagsusuri sa mga kautusan ng Diyos na maaari lamang sundin noong ang Templo ay naroroon sa Jerusalem.

- [Apendise 8a: Ang mga Kautusan ng Diyos na Nangangailangan ng Templo](#)
- [Apendise 8b: Ang mga Handog na Alay — Bakit Hindi Na Maaaring Isagawa sa Panahon Ngayon](#)
- [Apendise 8c: Ang mga Pista sa Biblia — Bakit Wala ni Isa ang Maaaring Isagawa sa Panahon Ngayon](#)
- [Apendise 8d: Ang mga Kautusan sa Paglilinis — Bakit Hindi Maaaring Isagawa Nang Walang Templo](#)
- [Apendise 8e: Mga Ikapu at mga Unang Bunga — Bakit Hindi Maaaring Isagawa sa Panahon Ngayon](#)
- [Apendise 8f: Ang Serbisyo ng Komunyon — Ang Huling Hapunan ni Jesus ay ang Paskuwa](#)
- [Apendise 8g: Ang mga Kautusan ng Nazareo at ng mga Panata — Bakit Hindi Maaaring Isagawa sa Panahon Ngayon](#)
- [Apendise 8h: Bahagya at Simbolikong Pagsunod na Kaugnay ng Templo](#)
- [Apendise 8i: Ang Krus at ang Templo](#) (Ang pahinang ito).

Ang Krus at ang Templo ay hindi magkaaway, at hindi rin sila dalawang “yugto” na ang isa ay nagpapawalang-bisa sa isa. Ang Kautusan ng Diyos ay walang hanggan (Mga Awit 119:89; 119:160; Malakias 3:6). Ang sistemang pang-Templo—na may mga handog, mga pari, at mga kautusan sa kalinisan—ay ibinigay ng parehong walang hanggang Kautusan. Ang kamatayan ni Jesus ay hindi nag-alis ng kahit isang utos. Sa halip, ipinahayag nito ang tunay na lalim ng kahulugang matagal nang ipinahihiwatig ng mga utos na iyon. Ang Templo ay hindi winasak upang tapusin ang mga handog, kundi bilang hatol dahil sa pagsuway (2 Mga Cronica 36:14-19; Jeremias 7:12-14; Lucas 19:41-44). Ang ating tungkulin ay panatilihing magkasama ang mga katotohanang ito nang hindi lumilikha ng bagong relihiyon na pumapalit sa Kautusan ng mga kaisipang pantao tungkol sa Krus.

Ang tila salungatan: ang Kordero at ang dambana

Sa unang tingin, tila may salungatan:

- Sa isang panig, ang Kautusan ng Diyos na nag-uutos ng mga handog, mga alay, at paglilingkod ng mga pari (Levitico 1:1-2; Exodo 28:1).
- Sa kabilang panig, si Jesus na ipinakilala bilang “ang Kordero ng Diyos na nag-aalis ng kasalanan ng sanlibutan” (Juan 1:29; 1 Juan 2:2).

Marami ang agad tumatalon sa isang konklusyon na hindi kailanman sinabi ng Kasulatan: “Kung si Jesus ang Kordero, tapos na ang mga handog, tapos na ang Templo, at wala nang saysay ang Kautusang nag-utos ng mga iyon.”

Ngunit tinanggihan mismo ni Jesus ang ganitong lohika. Malinaw Niyang sinabi na hindi Siya naparito upang pawalang-bisa ang Kautusan o ang mga Propeta, at na kahit ang pinakamaliit na tuldok ay hindi mawawala sa Kautusan hanggang sa mawala ang langit at ang lupa (Mateo 5:17-19; Lucas 16:17). Narito pa rin ang langit at ang lupa. Nanatili ang Kautusan. Ang mga utos tungkol sa mga handog, mga alay, at ang Templo ay hindi kailanman binawi ng Kanyang mga labi.

Hindi binubura ng Krus ang mga kautusang pang-Templo. Ipinapakita ng Krus kung ano talaga ang kanilang tinuturo.

Si Jesus bilang Kordero ng Diyos — katuparan na walang pagpapawalang-bisa

Nang tawagin ni Juan si Jesus na “ang Kordero ng Diyos” (Juan 1:29), hindi niya ipinahahayag ang wakas ng sistemang handog. Ipinahahayag niya ang tunay na kahulugan ng bawat handog na kailanman ay inialay nang may pananampalataya. Ang dugo ng mga hayop ay hindi kailanman nagkaroon ng kapangyarihan sa sarili nito (1 Pedro 1:19-20). Ang kapangyarihan nito ay nagmula sa pagsunod sa Diyos at sa kinakatawan nito: ang darating na handog ng tunay na Kordero. Hindi nagsasalita ang Diyos ng isang bagay at kalaunan ay sumasalungat sa Kanyang sarili (Mga Bilang 23:19).

Mula pa sa simula, ang kapatawaran ay laging nakasalalay sa dalawang bagay na magkasamang kumikilos:

- Pagsunod sa iniutos ng Diyos (Deuteronomio 11:26-28; Ezekiel 20:21)
- Ang handog na itinakda mismo ng Diyos para sa paglilinis (Levitico 17:11; Hebreo 9:22)

Sa sinaunang Israel, ang masunurin ay pumupunta sa Templo, naghahandog ayon sa hinihingi ng Kautusan, at tumatanggap ng tunay ngunit pansamantalang paglilinis sa tipan. Ngayon, ang

masunurin ay inaakay ng Ama patungo sa tunay na Kordero, si Jesus, para sa walang hanggang paglilinis (Juan 6:37; 6:39; 6:44; 6:65; 17:6). Iisa ang padron: hindi kailanman nililinis ng Diyos ang mga mapaghimagsik (Isaias 1:11-15).

Ang katotohanang si Jesus ang tunay na Kordero ay hindi nagpupunit sa mga utos tungkol sa mga handog. Sa halip, pinatutunayan nito na hindi kailanman naglaro ang Diyos sa mga simbolo. Ang lahat sa Templo ay seryoso, at ang lahat ay tumuturo sa isang tunay na realidad.

Bakit nagpatuloy ang mga handog pagkatapos ng Krus

Kung nilayon ng Diyos na wakasan ang mga handog sa mismong sandali ng kamatayan ni Jesus, gumuho sana ang Templo sa araw ding iyon. Ngunit ano ang nangyari?

- Nahati ang tabing ng Templo (Mateo 27:51), ngunit nanatiling nakatayo ang gusali at nagpatuloy ang pagsamba roon (Mga Gawa 2:46; 3:1; 21:26).
- Patuloy ang mga handog at mga seremonya sa Templo araw-araw (Mga Gawa 3:1; 21:26), at ipinapalagay ng buong salaysay ng Mga Gawa na gumagana pa ang santuwaryo.
- Patuloy ang paglilingkod ng mga pari (Mga Gawa 4:1; 6:7).
- Patuloy na ipinagdiriwang ang mga pista sa Jerusalem (Mga Gawa 2:1; 20:16).
- Kahit pagkatapos ng muling pagkabuhay, ang mga mananampalataya kay Jesus ay makikitang nasa Templo pa rin (Mga Gawa 2:46; 3:1; 5:20-21; 21:26), at libu-libong Judiong sumampalataya sa Kanya ay “lubos na masigasig sa Kautusan” (Mga Gawa 21:20).

Wala sa Kautusan, wala sa mga salita ni Jesus, at wala sa mga propeta ang nagsabi na ang mga handog ay agad magiging kasalanan o walang bisa matapos mamatay ang Mesiyas. Walang propesiyang nagsasabing, “Pagkatapos mamatay ang Aking Anak, tigilan ninyo ang paghahandog ng mga hayop, sapagkat inalis Ko na ang Aking Kautusan tungkol dito.”

Sa halip, nagpatuloy ang paglilingkod sa Templo sapagkat ang Diyos ay hindi pabagu-bago ang salita (Mga Bilang 23:19). Hindi Siya nag-uutos ng isang bagay bilang banal at pagkatapos ay tahimik na ituring itong marumi dahil namatay ang Kanyang Anak. Kung ang mga handog ay naging paghihimagsik sa sandaling mamatay si Jesus, malinaw sanang sinabi ito ng Diyos. Hindi Niya ginawa.

Ang pagpapatuloy ng paglilingkod sa Templo pagkatapos ng Krus ay nagpapakita na hindi kailanman kinansela ng Diyos ang alinmang utos na may kinalaman sa santuwaryo. Ang bawat handog, bawat ritwal ng paglilinis, bawat tungkulin ng pari, at bawat pambansang gawa ng pagsamba ay nanatiling may bisa sapagkat ang Kautusang nagtatag ng mga ito ay nanatiling hindi nagbabago.

Ang simbolikong kalikasan ng sistemang handog

Ang buong sistemang handog ay simboliko sa disenyo nito, hindi dahil ito ay opsyonal o kulang sa awtoridad, kundi dahil ito ay tumuturo sa mga realidad na ang Diyos lamang ang magdadala sa ganap na katuparan. Ang mga paggaling na pinagtibay nito ay pansamantala—ang gumaling ay maaaring magkasakit muli. Ang mga seremonyal na paglilinis ay nagbabalik ng kalinisan sa loob lamang ng isang panahon—ang karumihan ay maaaring bumalik. Kahit ang mga handog para sa kasalanan ay nagdudulot ng kapatawarang kailangang hanapin nang paulit-ulit. Wala sa mga ito ang ganap na pag-aalis ng kasalanan o kamatayan; ang mga ito ay mga simbolong iniutos ng Diyos na tumuturo sa araw na wawasakin Niya ang kamatayan magpakailanman (Isaias 25:8; Daniel 12:2).

Ginawang posible ng Krus ang ganap na wakas na iyon, ngunit ang tunay na katapusan ng kasalanan ay makikita lamang pagkatapos ng huling paghuhukom at ng muling pagkabuhay, kapag ang mga gumawa ng mabuti ay babangon sa muling pagkabuhay ng buhay at ang mga gumawa ng masama sa muling pagkabuhay ng hatol (Juan 5:28-29). Dahil ang mga paglilingkod sa Templo ay mga simbolong tumuturo sa mga walang hanggang realidad—at hindi ang mga realidad mismo—ang kamatayan ni Jesus ay hindi nagawang hindi na kailangan ang mga ito. Nanatili ang mga ito hanggang sa alisin ng Diyos ang Templo bilang hatol—hindi dahil kinansela ng Krus ang mga ito, kundi dahil pinili ng Diyos na putulin ang mga simbolo habang ang mga realidad na tinuturo ng mga iyon ay naghihintay pa ng Kanyang ganap na katuparan sa wakas ng panahon.

Paano gumagana ang kapatawaran sa kasalukuyan

Kung ang mga utos tungkol sa mga handog ay hindi kailanman inalis, at kung ang sistemang pang-Templo ay nagpatuloy kahit pagkatapos ng Krus—hanggang sa wakasan ito ng Diyos noong 70 A.D.—isang likas na tanong ang lumilitaw: Paano napapatawad ang tao ngayon? Ang sagot ay matatagpuan sa parehong padron na itinatag ng Diyos mula pa sa simula. Ang kapatawaran ay laging dumarating sa pamamagitan ng pagsunod sa mga utos ng Diyos (2 Mga Cronica 7:14; Isaias 55:7) at sa pamamagitan ng handog na itinakda mismo ng Diyos (Levitico 17:11). Sa sinaunang Israel, ang masunurin ay tumatanggap ng seremonyal na paglilinis sa dambana sa Jerusalem, na isinasagawa ng Kautusan higit sa lahat sa pamamagitan ng pagbubuhos ng dugo (Levitico 4:20; 4:26; 4:31; Hebreo 9:22). Ngayon, ang masunurin ay nililinis sa pamamagitan ng handog ng Mesiya, ang tunay na Kordero ng Diyos na nag-aalis ng kasalanan (Juan 1:29).

Hindi ito pagbabago ng Kautusan. Hindi kinansela ni Jesus ang mga utos tungkol sa mga handog (Mateo 5:17-19). Sa halip, nang alisin ng Diyos ang Templo, binago Niya ang panlabas na lugar kung saan nagtatagpo ang pagsunod at paglilinis. Nanatiling pareho ang pamantayan: pinatatawad ng Diyos ang mga may takot sa Kanya at tumutupad sa Kanyang mga utos (Mga Awit 103:17-18; Ecclesiastes 12:13). Walang lumalapit sa Mesiya maliban kung inaakay siya ng Ama (Juan 6:37; 6:39; 6:44; 6:65; 17:6), at inaakay lamang ng Ama ang mga gumagalang sa Kanyang Kautusan (Mateo 7:21; 19:17; Juan 17:6; Lucas 8:21; 11:28).

Sa sinaunang Israel, ang pagsunod ay umaakay sa isang tao patungo sa dambana. Ngayon, ang pagsunod ay umaakay sa isang tao patungo sa Mesiya. Nagbago ang panlabas na anyo, ngunit

hindi ang prinsipyo. Ang mga hindi tapat sa Israel ay hindi nilinis ng mga handog (Isaias 1:11-16), at ang mga hindi tapat ngayon ay hindi nililinis ng dugo ni Cristo (Hebreo 10:26-27). Palaging hinihingi ng Diyos ang parehong dalawang bagay: pagsunod sa Kanyang Kautusan at pagpapasakop sa handog na Kanyang itinakda.

Mula pa sa simula, walang sandali na ang dugo ng alinmang hayop, o ang paghahandog ng anumang butil o harina, ang tunay na nagdala ng kapayapaan sa pagitan ng makasalanan at ng Diyos. Ang mga handog na iyon ay iniutos ng Diyos, ngunit hindi sila ang tunay na pinagmumulan ng pakikipagkasundo. Itinuturo ng Kasulatan na imposibleng alisin ng dugo ng mga toro at kambing ang mga kasalanan (Hebreo 10:4), at na ang Mesiyas ay itinalaga na bago pa itatag ang sanlibutan (1 Pedro 1:19-20). Mula pa sa Eden, ang kapayapaan sa Diyos ay laging dumarating sa pamamagitan ng perpekto, walang kasalanan, at bugtong na Anak (Juan 1:18; 3:16)—ang Siyang tinuturo ng bawat handog (Juan 3:14-15; 3:16). Ang mga pisikal na handog ay mga materyal na tanda na nagpapahintulot sa tao na makita, mahawakan, at madama ang bigat ng kasalanan, at maunawaan sa makalupang paraan ang halaga ng kapatawaran. Nang alisin ng Diyos ang Templo, hindi nagbago ang espirituwal na realidad. Ang nagbago ay ang materyal na anyo. Nanatiling ganap na pareho ang realidad: ang handog ng Anak ang nagdadala ng kapayapaan sa pagitan ng nagkasala at ng Ama (Isaias 53:5). Ang mga panlabas na simbolo ay tumigil dahil pinili ng Diyos na alisin ang mga iyon, ngunit ang panloob na realidad—ang paglilinis na ibinibigay sa pamamagitan ng Kanyang Anak sa mga sumusunod sa Kanya—ay nananatiling hindi nagbabago (Hebreo 5:9).

Bakit winasak ng Diyos ang Templo

Kung ang pagkawasak ng Templo noong 70 A.D. ay nilayon upang “pawalang-bisa ang mga handog,” malinaw sana itong sinabi ng Kasulatan. Ngunit hindi. Sa halip, ipinaliwanag mismo ni Jesus ang dahilan ng darating na pagkawasak: hatol.

Umiyak Siya para sa Jerusalem at sinabi na hindi kinilala ng lungsod ang panahon ng pagdalaw sa kanya (Lucas 19:41-44). Binalaan Niya na ang Templo ay ibabagsak na bato sa ibabaw ng bato (Lucas 21:5-6). Ipinahayag Niya na ang bahay ay iiwan na wasak dahil sa pagtangga na makinig sa mga sugo ng Diyos (Mateo 23:37-38). Hindi ito pahayag ng bagong teolohiya kung saan ang mga handog ay nagiging masama. Ito ay ang lumang, pamilyar na padron ng hatol—ang parehong dahilan kung bakit winasak ang unang Templo noong 586 B.C. (2 Mga Cronica 36:14-19; Jeremias 7:12-14).

Sa madaling salita:

- Ang Templo ay bumagsak dahil sa kasalanan, hindi dahil nagbago ang Kautusan.
- Ang dambana ay inalis dahil sa hatol, hindi dahil ang mga handog ay naging masama.

Nanatiling nakasulat ang mga utos, walang hanggan gaya ng dati (Mga Awit 119:160; Malakias 3:6). Ang inalis ng Diyos ay ang mga paraan upang maisagawa ang mga utos na iyon.

Hindi pinahintulutan ng Krus ang isang bagong relihiyon na walang Kautusan

Karamihan sa tinatawag na “Kristiyanismo” ngayon ay nakabatay sa isang simpleng kasinungalingan: “Dahil namatay si Jesus, ang Kautusan tungkol sa mga handog, ang mga pista, ang mga kautusan sa kalinisan, ang Templo, at ang pagkasaserdote ay lahat nang inalis. Pinalitan sila ng Krus.”

Ngunit hindi kailanman sinabi iyon ni Jesus. Hindi rin iyon sinabi ng mga propetang nanghula tungkol sa Kanya. Sa halip, malinaw na itinuro ni Cristo na ang Kanyang tunay na mga tagasunod ay dapat sumunod sa mga utos ng Kanyang Ama gaya ng ibinigay sa Lumang Tipan, gaya ng ginawa ng Kanyang mga apostol at mga alagad (Mateo 7:21; 19:17; Juan 17:6; Lucas 8:21; 11:28).

Ang Krus ay hindi nagbigay ng awtoridad kaninuman upang:

- Ikansela ang mga kautusang pang-Templo
- Lumikha ng mga bagong ritwal tulad ng serbisyong komunyong upang palitan ang Paskuwa
- Gawing suweldo ng mga pastor ang mga ikapu
- Palitan ang sistema ng kalinisan ng Diyos ng mga makabagong aral
- Ituring ang pagsunod bilang opsyonal

Walang anumang tungkol sa kamatayan ni Jesus ang nagbibigay pahintulot sa tao na muling isulat ang Kautusan. Pinatutunayan lamang nito na ang Diyos ay seryoso sa kasalanan at seryoso sa pagsunod.

Ang ating tindig ngayon: sundin ang maaaring sundin, igalang ang hindi maaari

Nagkakatatagpo ang Krus at ang Templo sa isang hindi maiiwasang katotohanan:

- Nanatiling buo ang Kautusan (Mateo 5:17-19; Lucas 16:17).
- Inalis ng Diyos ang Templo (Lucas 21:5-6).

Ibig sabihin nito:

- Ang mga kautusang maaari pang sundin ay dapat sundin, nang walang dahilan.
- Ang mga kautusang nakadepende sa Templo ay dapat igalang ayon sa pagkakasulat, ngunit hindi isinasagawa, sapagkat ang Diyos mismo ang nag-alis ng dambana at ng pagkasaserdote.

Hindi tayo nagtatayo ngayon ng bersiyong pantao ng sistemang handog, sapagkat hindi pa ibinabalik ng Diyos ang Templo. Hindi rin natin idinedeclarang inalis na ang mga kautusang handog, sapagkat hindi kailanman kinansela ng Diyos ang mga iyon.

Nakatayo tayo sa pagitan ng Krus at ng walang lamang Bundok ng Templo na may takot at pangininginig, batid na:

- Si Jesus ang tunay na Kordero na naglilinis sa mga sumusunod sa Ama (Juan 1:29; 6:44).
- Nanatiling nakasulat ang mga kautusang pang-Templo bilang mga walang hanggang tuntunin (Mga Awit 119:160).
- Ang kasalukuyang imposibilidad ng mga ito ay bunga ng hatol ng Diyos, hindi pahintulot upang lumikha ng mga kapalit (Lucas 19:41-44; 21:5-6).

Ang Krus at ang Templo—magkasama

Ang tamang landas ay tumatanggi sa parehong sukdulan:

- Hindi “Inalis ni Jesus ang mga handog, kaya wala nang saysay ang Kautusan.”
- Hindi rin “Dapat na nating ibalik ang mga handog ngayon, sa sarili nating paraan, kahit wala ang Templo ng Diyos.”

Sa halip:

- Naniniwala tayo na si Jesus ang Kordero ng Diyos, isinugo ng Ama para sa mga sumusunod sa Kanyang Kautusan (Juan 1:29; 14:15).
- Tinatanggap natin na inalis ng Diyos ang Templo bilang hatol, hindi bilang pagpapawalang-bisa (Lucas 19:41-44; Mateo 23:37-38).
- Sinusunod natin ang bawat utos na pisikal na posible pa sa kasalukuyan.
- Iginagalang natin ang mga kautusang nakadepende sa Templo sa pamamagitan ng pagtanggong palitan ang mga ito ng mga ritwal na gawa ng tao.

Ang Krus ay hindi nakikipagkumpitensya sa Templo. Ipinapahayag ng Krus ang kahulugang nasa likod ng Templo. At hanggang sa ibalik ng Diyos ang Kanyang inalis, malinaw ang ating tungkulin:

- Sundin ang maaaring sundin.
- Igalang ang hindi maaari.
- Huwag kailanman gamitin ang Krus bilang dahilan upang baguhin ang Kautusang dumating si Jesus upang ganapin, hindi upang wasakin (Mateo 5:17-19).
-